

ANTAL OMKOMNA TILL FÖLJD AV DRUNKNING UNDER 2015

122 människor drunknade 2015

Många barnolyckor, flest sedan 2002

Enligt Svenska Livräddningssällskapet, SLS, sammanställning har 122 personer omkommit i drunkningsolyckor under 2015. Det är femton färre än under 2014 då 137 personer omkom.

Under 2015 drunknade tretton barn under 19 år vilket är det högsta antalet sedan 2002 då fjorton barn omkom.

SLS har en nollvision när det gäller antalet omkomna genom drunkning.

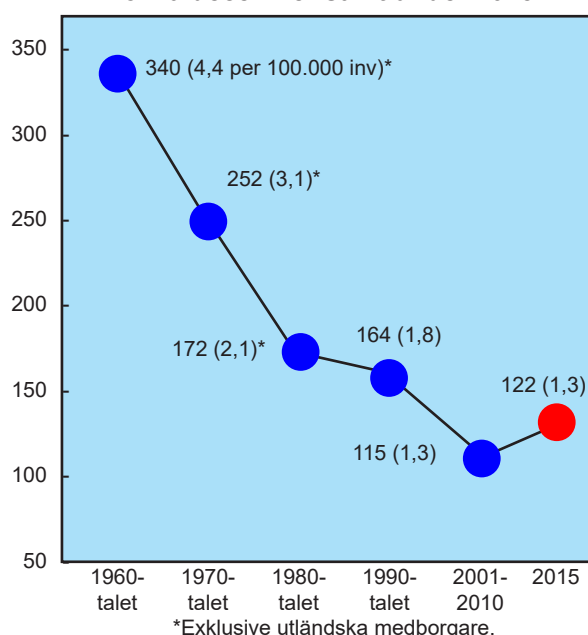
SLS sammanställning över antalet drunknade har visat på en långsiktig minskning. *Se tabell.*

Under de tre senaste åren har vi tyvärr kunnat konstatera en uppgång av antalet omkomna på grund av drunkning.

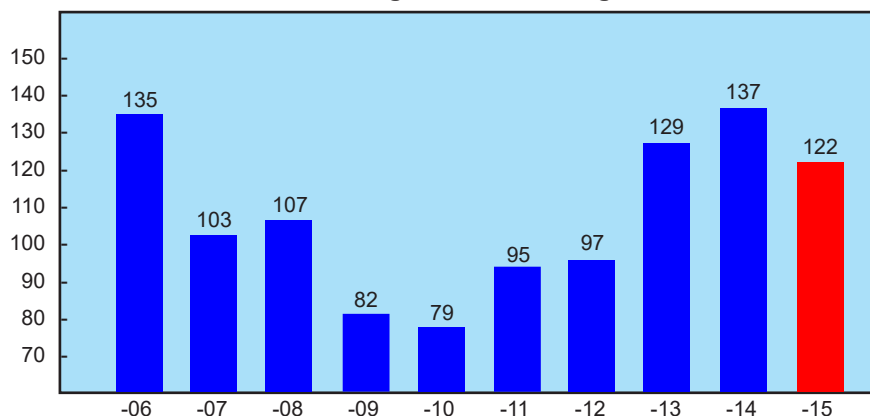
Antalet barn och ungdomar under 19 år var 2015 tretton vilket är det högsta antalet sedan 2002 då 14 barn drunknade. Sex barn drunknade i samband med bad, ett i samband med fritidsbåt och sex i samband med övriga olyckor.

Av de som omkommer i drunkningsolyckor är nära åtta av tio män. Medelåldern är hög bland de omkomna, sex av tio är över 50 år. Tolv av de omkomna 2015 var över 80 år.

Antal omkomna i genomsnitt under olika decennier samt under 2015

Antal omkomna genom drunkning 2006 - 2015

Historisk utveckling

Kring slutet av 1800-talet, när Svenska Livräddningssällskapet bildades, omkom i Sverige drygt 1000 personer (21,3 per 100.000 invånare) genom drunkning varje år.

Under 1940-talet sjönk antalet omkomna till cirka 500 per år (7,9 per 100.000 inv). Detta tack vare en kraftig satsning på den allmänna simkunnigheten.

Minskningen har sedan fortsatt i takt med att allt fler har lärt sig simma och fått kunskap i vattensäkerhet.

Under åren 2000 till 2009 var snittet 115 omkomna per år (1,3 per 100.000 invånare). Under åren 2010 till 2015 är snittet 116 personer per år (1,2 per 100.000 invånare).

Typ av olyckor

I tabellen till höger redovisas antal drunkningar per olyckstyp under 2015 jämfört med år 2014.

På sidan tre visas tendenser för olyckstyper och antal drunknade under de senaste 10 åren.

Sidan fyra innehåller åldersfördelning och fördelning per månad och sidan fem fördelningen per län.

Badolyckor

Antalet förolyckade vid bad har minskat till 30 personer 2015 (49 personer 2014). Minskningen kan till del förklaras med det kalla sommarvädet. Antalet omkomna i badolyckor de senaste tio åren är i snitt 28 personer per år.

Många av de omkomna var över 50 år. Orsaken till det att äldre omkommer är troligen dålig kondition i kombination med bristande simkunnighet och vattenvana samt olika sjukdomstillstånd.

Fritidsbåtar

Antalet drunknade i samband med småbåtsolyckor har ökat från 21 till 28*.

Nio av olyckorna har inträffat i samband med fiske.

Alkohol har haft en bidragande effekt. Erfarenhetsmässigt vet vi att sex av tio har druckit alkohol i samband med drunkningsolyckor och fritidsbåt.

Trots mångårig information om nyttan av att använda flytväst bär bara en av tio drunknade denna enkla och billiga livförsäkring. Cirka hälften av de omkomna skulle, enligt tidigare undersökningar, ha klarat sig om de använt flytväst.

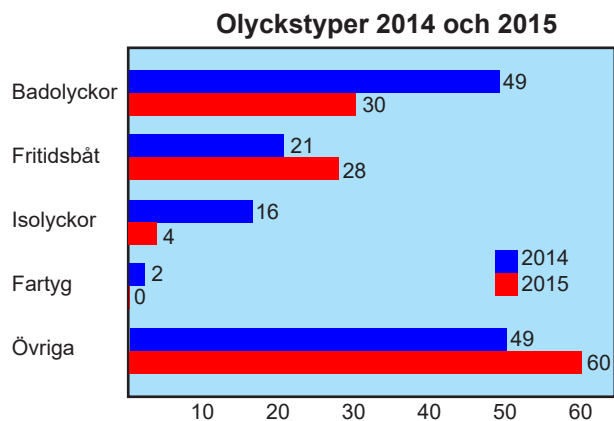
Medelåldern bland de omkomna är hög och flera av de omkomna var över 70 år.

Isolyckor

Fyra personer omkom vid isolyckor under 2015. Detta är en minskning med tolv personer jämfört med 2014 och kan förklaras med avsaknad av is i stora delar av landet.

Under de senaste tio åren är medeltalet 10 omkomna i isolyckor per år.

En person omkom i samband med skridsko på is och en i samband med spark under 2015.

Övriga olyckor

Under rubriken återfinns 60 olyckor (49 under 2014) där det varit svårt eller inte gått att fastställa det exakta händelseförloppet vid olyckan. Främst rör det sig om troliga fall i vattnet från bryggor och kajer. När det gäller övriga olyckor är medelåldern hög.

Fiskeolyckor

Under 2010 har totalt tio personer omkommit i samband med fiske från land eller båt. Det är en minskning med två personer jämfört med 2014 då 12 personer omkom.

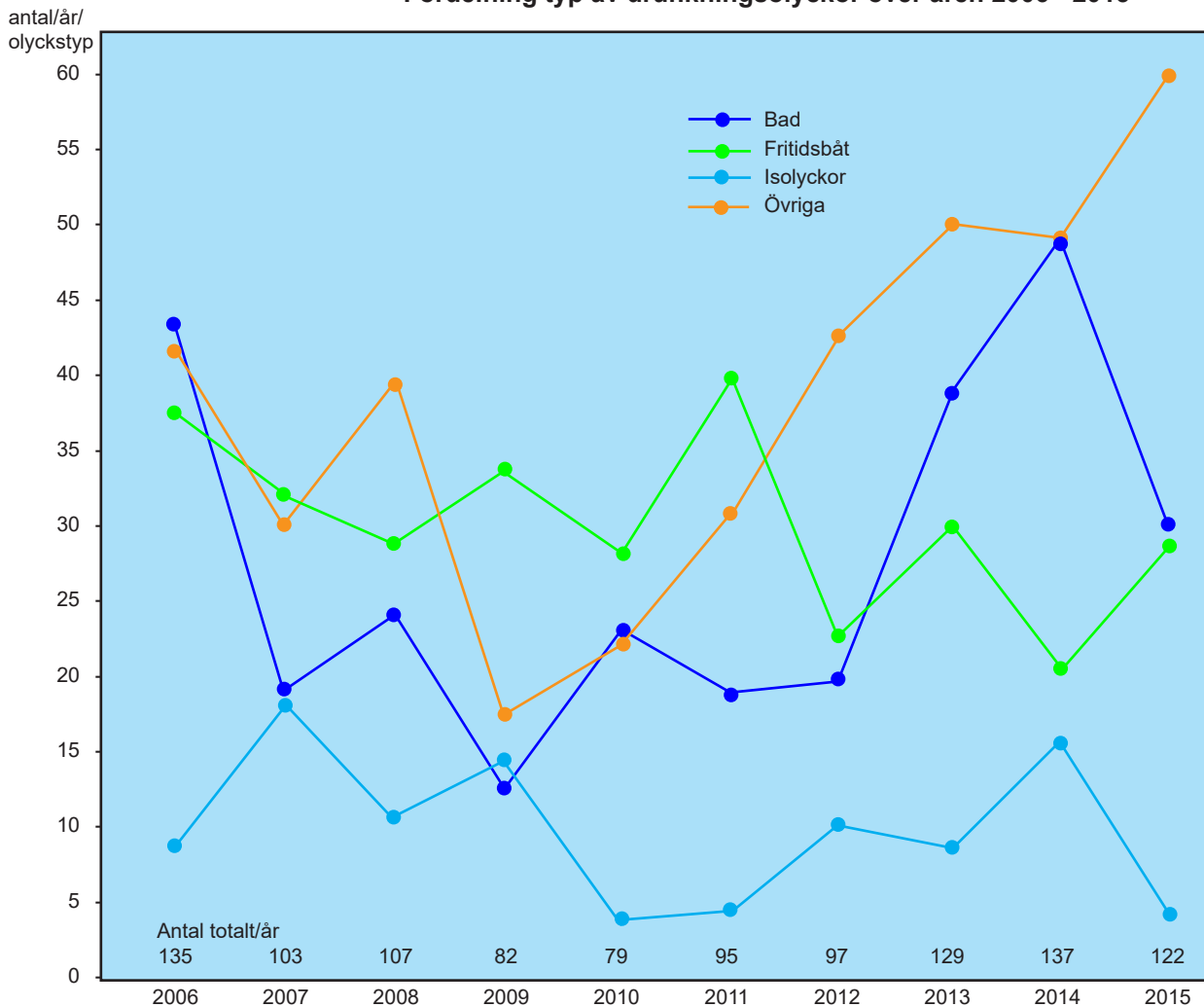
Nio av de omkomna fiskade från båt och de bar inte flytväst. De omkomnas genomsnittsalder var drygt 60 år.

Under de senaste tio åren har i genomsnitt tio personer per år omkommit i samband med fiske.

Flest omkommer då de fiskat från mindre fritidsbåtar. Ofta är de som fiskar ensamma och har ingen eller bristfällig säkerhetsutrustning, exempelvis flytväst och/eller säkerhetslina.

*Det kan förekomma skillnader i redovisningen mellan Transportstyrelsen och Svenska Livräddningssällskapet. Det beror på att SLS redovisar drunknade och förmodat drunknade svenskar även utomlands samt att Transportstyrelsen även redovisar omkomna i fritidsbåtsolyckor av andra orsaker än drunkning, exempelvis brand eller olyckshändelse.

Fördelning typ av drunkningsolyckor över åren 2006 - 2015

Långsiktiga tendenser

Det är svårt att se några tydliga tendenser om man studerar olyckstyper under den senaste tioårsperioden. Från att trenden varit svagt sjunkande under första halvan av perioden kan vi notera en ökning under de senaste tre åren.

Att badolyckorna ökar under fina somrar är tydligt vilket syns för år 2006, 2013 och 2014. Det är annars svårt att se någon tydlig trend när det gäller denna typ av olyckor.

När det gäller fritidsbåtar kan vi inte heller se någon tydlig trend i antalet drunknade. Då antalet fritidsbåtar enligt branschen har ökat kan det ändå innebära en relativ minskning över tid. Även denna typ av olyckor påverkas av väder men också varierande ekonomisk konjunktur.

När det gäller isolyckor visar sammanställningen en svag minskning över tid.

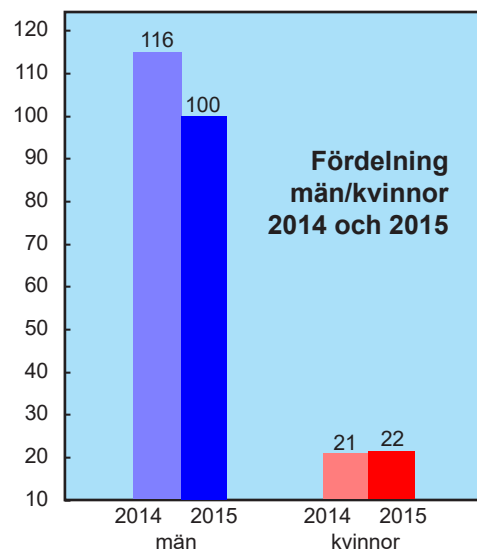
Typen övriga olyckor ökar. Inom denna typ redovisas olyckor där händelseförloppet är oklart. Noterbart är att åldersgruppen 80+ ökar vad gäller drunkningsolyckor under rubriken övriga olyckor.

Vi har också kunnat notera en ökning vad gäller nyanlända som råkar ut för tillbud och olyckor vid och i vatten.

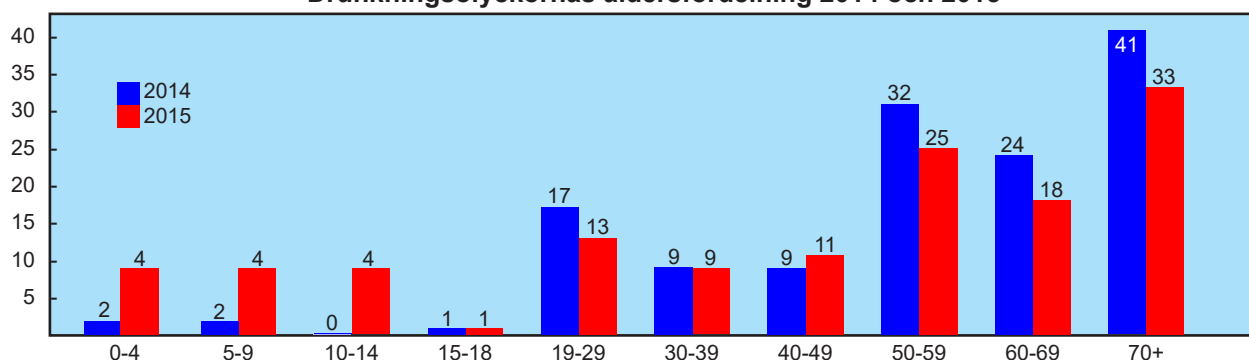
Fördelning män - kvinnor

Av det totala antalet omkomna under 2015 var 82 procent män (85 procent 2014).

Männens fritidssysselsättningar med hög riskexponering i kombination med större benägenhet att ta risker förklarar fördelningen mellan män och kvinnor. Detta enligt de av SLS genomförda attitydundersökningarna under 2007 och 2012.

Drunkningsolyckornas åldersfördelning 2014 och 2015

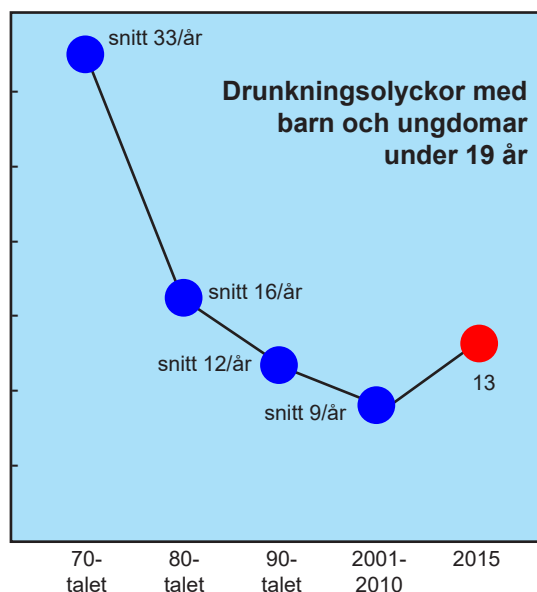

Åldersfördelning

SLS har en nollvision när det gäller antalet drunknade. Under 2007 och 2008 var antalet omkomna under 19 år fem personer per år medan det 2009 ökade till åtta och 2010 till 12 personer. 2011 var antalet nio vilket är samma som snittet för de första tio åren på 2000-talet.

Under 2015 omkom 13 personer under 19 år (fem under 2014) vilket är det högsta antalet sedan 2002. Tio pojkar och tre flickor. Sex av olyckorna skedde i samband med bad, en i samband med fritidsbåt och sex övriga olyckor.

Av det totala antalet omkomna under 2015 är 27 procent över 70 år. 42 procent över 60 år och 62 procent över 50 år. Medelåldern för de omkomna är 49 år (54 år 2014)

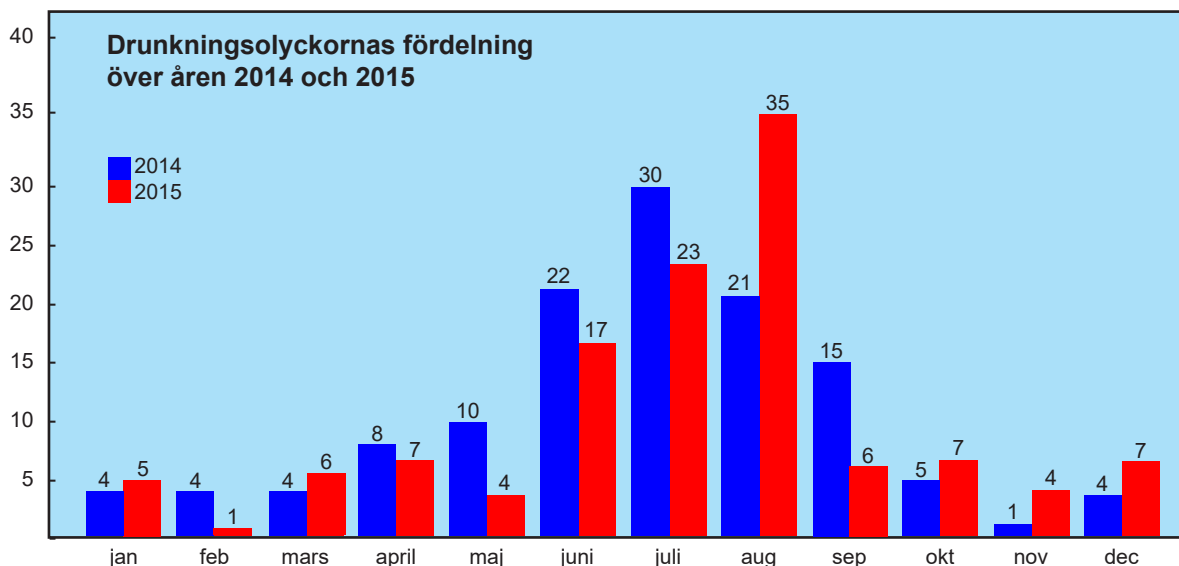

När händer olyckor

Inte överraskande händer flest olyckor under sommarmånaderna när många uppsöker hav och sjöar för bad- och båtliv. Drygt 60 procent av det totala antalet olyckor har inträffat under juni till augusti. De flesta bad- och båtolucky inträffar i mindre sjöar och vattendrag. Det kan förmodas att man här känner sig säkrare än i öppet hav och därmed omedvetet tar större risker. Detta gäller inte minst vid färd i fritidsbåt då en del, främst äldre, upplever det som onödigt att använda flytväst och att ha sällskap.

Drunknade under 19 års ålder

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
8	12	9	7	7	5	13

Drunkningsstatistik länsvis

Beräkning av antal drunknade per år och i genomsnitt under åren 2006-2015 samt redovisning av antalet drunknade länsvis redovisas nedan.

Orsakerna till variationen mellan länen är troligen flera. Turistintensiva län kan exempelvis få felaktiga värden per 100.000 invånare.

Avvikelserna mellan länen är dock så stora att det inte kan uteslutas att attityderna till och kunskaperna

om riskerna vid vatten och isar skiljer sig i olika delar av landet. Fritidsaktiviteter i anslutning till vatten är också vanligare i en del län.

Det kan noteras att de norra länen har höga drunkningstal i förhållande till folkmängden. Sannolikt spelar det kalla vattnet i norra delen av Sverige en avgörande roll vid dessa olyckor.

	Drunkningsolyckornas fördelning länsvis 2006-2015										Genomsnittligt antal drunknade under 2006-2015	Antal drunknade per 100 000 inv. 2006-2015
	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14	-15		
Stockholms stad o län	25	14	16	10	9	10	13	15	15	13	14,0	0,7
Uppsala	3	3	3	2	1	1	0	2	3	6	2,4	0,8
Södermanland	4	5	2	2	2	3	2	2	6	2	3,0	1,2
Östergötland	4	5	3	1	2	4	5	4	3	5	3,6	0,8
Jönköping	3	1	1	1	3	3	1	6	3	2	2,4	0,7
Kronoberg	1	2	2	2	2	5	1	5	3	4	2,7	1,3
Kalmar	2	1	6	2	3	3	8	2	4	4	3,5	1,7
Gotland	1	0	0	1	4	1	0	2	0	1	1,0	2,3
Blekinge	1	1	1	3	4	0	6	5	0	1	2,2	1,7
Skåne	10	6	9	2	5	10	5	12	10	10	7,9	0,8
Halland	3	2	4	1	4	4	4	6	5	7	4,0	1,2
Göteborg och Bohuslän	18	3	7	11	10	10	13	7	6	10	9,5	1,1
Älvsborg	3	3	1	0	4	1	4	3	4	4	2,7	0,8
Skaraborg	3	1	0	2	4	1	0	5	5	1	2,2	0,9
Värmland	3	9	11	8	2	5	4	9	5	5	6,1	2,0
Örebro	1	0	4	6	2	5	2	5	5	3	3,3	1,0
Västmanland	2	1	4	1	1	0	1	4	7	5	2,6	1,1
Dalarna	3	8	5	6	3	1	4	3	10	7	5,0	1,8
Gävleborg	11	7	5	2	2	6	9	3	7	8	6,0	2,1
Västernorrland	9	4	4	4	1	2	2	10	7	5	4,8	2,1
Jämtland	5	5	2	4	2	4	5	3	5	8	4,3	3,4
Västerbotten	2	9	7	4	3	7	3	7	5	7	5,4	1,9
Norrbotten	8	8	7	2	6	4	3	6	9	3	5,6	2,0
Utländska medborgare	_*	_*	_*	_*	_*	_*	_*	_*	_*	_*		
Internationellt	10	5	3	5	-	5	2	3	10	1	4,4	
Summa	135	103	107	82	79	95	97	129	137	122	108,6	1,3

Snitt per år under senaste 10 år 108,6

* Utländska medborgare ingår i länsredovisningen från och med 2003.

SLS redovisning exkluderar självdrunkning och drunkning som följd av brott.

Ytterligare information: Anders Wernesten 070 592 95 67.